

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 148/20

Luksemburg, 1 grudnia 2020 r.

Wyrok w sprawie C-815/18
Federatie Nederlandse Vakbeweging / Van den Bosch Transporten B.V. i in.

Dyrektywa dotycząca delegowania pracowników w ramach świadczenia usług ma zastosowanie do transnarodowego świadczenia usług w sektorze transportu drogowego

Pracownicy pochodzący z Niemiec i Węgier byli zatrudnieni jako kierowcy w ramach umów czarteru dotyczących przewozu międzynarodowego, zawartych między przedsiębiorstwem transportowym, którego siedziba znajduje się w Erp (Niderlandy), Van den Bosch Transporten BV, a dwiema spółkami siostrzanymi, jedną spółką prawa niemieckiego i drugą spółką prawa węgierskiego, należącymi do tej samej grupy, z którymi powiązani byli ci kierowcy. Co do zasady w okresie, którego dotyczy niniejsza sprawa, czarter odbywał się z Erp, gdzie kończyły się przejazdy, lecz większość przewozów wykonywanych na podstawie wspomnianych umów czarterowych odbywała się poza terytorium Niderlandów. Van den Bosch Transporten, jako członek niderlandzkiego stowarzyszenia transportu towarowego, była objęta właściwym dla tego sektora układem zbiorowym pracy („CCT »transport towarowy«”), zawartym pomiędzy tym stowarzyszeniem a Federatie Nederlandse Vakbeweging (niderlandzką federacją związków zawodowych, „FNV”). Drugi układ zbiorowy pracy, mający zastosowanie w szczególności w sektorze zarobkowego towarowego transportu drogowego i którego postanowienia były co do istoty identyczne z postanowieniami CCT „transport towarowy” był, w odróżnieniu od tego pierwszego układu, uznany za powszechnie stosowany. Jednakże na mocy prawa krajowego przedsiębiorstwa objęte CCT „transport towarowy” były wyłączone ze stosowania tego drugiego układu, pod warunkiem przestrzegania pierwszego układu.

Zdaniem FNV, w sytuacji gdy Van den Bosch Transporten korzystała z usług kierowców pochodzących z Niemiec i z Węgier, powinna ona była stosować wobec nich podstawowe warunki pracy zawarte w CCT „transport towarowy”, jako do pracowników delegowanych w rozumieniu dyrektywy dotyczącej delegowania pracowników¹. Jako że podstawowe warunki pracy ustanowione w tej umowie nie zostały zastosowane do tych kierowców, FNV wniosła powództwo przeciwko trzem przedsiębiorstwom transportowym, które zostało uwzględnione w pierwszej instancji wyrokiem wstępnym. Wyrok ten został jednak uchylony w postępowaniu apelacyjnym. Sąd apelacyjny uznał w szczególności, że wspomniane czartery nie wchodzą w zakres stosowania dyrektywy dotyczącej delegowania pracowników, gdyż dyrektywa ta dotyczy jedynie czarterów wykonywanych, przynajmniej głównie, „na terytorium” innego państwa członkowskiego.

W tym kontekście Hoge Raad der Nederlanden (sąd najwyższy Niderlandów), do którego FNV wniosła odwołanie, skierował do Trybunału szereg pytań prejudycjalnych dotyczących zasadniczo przesłanek, na podstawie których można stwierdzić, że doszło do delegowania pracowników „na terytorium innego państwa członkowskiego” w sektorze międzynarodowego transportu drogowego.

Ocena Trybunału

Trybunał, orzekający w składzie wielkiej izby, wskazał przede wszystkim, że dyrektywa dotycząca delegowania pracowników ma zastosowanie do transnarodowego świadczenia usług w sektorze

¹ Dyrektywa 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1996 r. dotycząca delegowania pracowników w ramach świadczenia usług (Dz.U. 1997, L 18, s. 1).

transportu drogowego. Dyrektywa ta ma bowiem co do zasady zastosowanie do każdego transnarodowego świadczenia usług obejmującego delegowanie pracowników, niezależnie od danego sektora gospodarki, a w odróżnieniu od klasycznego instrumentu liberalizacji realizuje szereg celów związanych z koniecznością wspierania transnarodowego świadczenia usług przy jednoczesnym zapewnieniu uczciwej konkurencji i poszanowania praw pracowników. Okoliczność, że podstawa prawna wspomnianej dyrektywy nie zawiera przepisów dotyczących transportu, nie może zatem wykluczać z jej zakresu stosowania transnarodowego świadczenia usług w sektorze transportu drogowego, w szczególności towarów.

Następnie, jeśli chodzi o status delegowanych kierowców, o których mowa, Trybunał przypomniał, że aby dany pracownik został uznany za delegowanego „na terytorium innego państwa członkowskiego”, wykonywanie jego pracy musi wykazywać wystarczający związek z tym terytorium. Istnienie takiego związku jest ustalane w ramach całościowej oceny elementów takich jak charakter czynności wykonywanych przez danego pracownika na wspomnianym terytorium, stopień powiązania czynności tego pracownika z terytorium każdego państwa członkowskiego, w którym pracownik ten wykonuje pracę, a także udział, jaki te czynności stanowią w całości usługi transportowej.

W szczególności okoliczność, że kierowca ciężarówki w transporcie międzynarodowym, który został przekazany przez przedsiębiorstwo mające siedzibę w jednym państwie członkowskim do dyspozycji przedsiębiorstwa mającego siedzibę w innym państwie członkowskim, otrzymuje instrukcje związane z jego zadaniami, rozpoczyna lub kończy te zadania w siedzibie tego drugiego przedsiębiorstwa, nie wystarczy sama w sobie, by uznać, że kierowca ten został delegowany na terytorium tego innego państwa członkowskiego, jeżeli wykonywanie pracy przez tego kierowcę nie wykazuje, na podstawie innych czynników, wystarczającego związku z tym terytorium.

Trybunał uściślił ponadto, że istnienie powiązania w ramach grupy pomiędzy przedsiębiorstwami będącymi stronami umowy wynajmu pracowników nie może jako takie definiować stopnia powiązania wykonywania pracy z terytorium państwa członkowskiego, do którego dany pracownik jest wysyłany. W związku z tym istnienie takiego związku nie ma znaczenia dla oceny, czy nastąpiło delegowanie pracowników.

W odniesieniu do szczególnego przypadku przewozu kabotażowego, do którego ma zastosowanie dyrektywa w sprawie delegowania pracowników, jak podkreślono w rozporządzeniu dotyczącym międzynarodowych przewozów drogowych², Trybunał zauważył, że przewóz ten odbywa się w całości na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego, co pozwala uznać, że wykonywanie pracy przez kierowcę w ramach takich operacji pozostaje w wystarczającym związku z tym terytorium. Czas trwania przewozu kabotażowego jest bez znaczenia dla oceny, czy nastąpiło takie delegowanie, bez uszczerbku dla przysługującej państwom członkowskim na mocy tej dyrektywy możliwości niestosowania niektórych jej przepisów, w szczególności w odniesieniu do stawek płacy minimalnej, jeżeli okres delegowania nie przekracza jednego miesiąca.

Wreszcie Trybunał przypomniał, że w przypadku delegowania pracowników państwa członkowskie powinny stosownie do tej dyrektywy czuwać nad tym, aby przedsiębiorstwa, o których mowa, gwarantowały pracownikom delegowanym na ich terytorium określone warunki zatrudnienia, ustalane w szczególności przez umowy zbiorowe uznane za powszechnie stosowane, a mianowicie takie, które powinny być przestrzegane przez wszystkie przedsiębiorstwa w danym obszarze geograficznym, zawodzie lub przemyśle. Kwestię tego, czy dana umowa zbiorowa została uznana za powszechnie stosowaną, należy oceniać w świetle właściwego prawa krajowego. Trybunał uściślił jednak, że pojęcie to obejmuje również układ zbiorowy pracy, który nie został uznany za powszechnie stosowany, lecz którego przestrzeganie jest warunkiem, w odniesieniu do przedsiębiorstw nim objętych, wyłączenia stosowania innego układu zbiorowego pracy, który jako taki został uznany za powszechnie stosowany i którego postanowienia są co do istoty identyczne z postanowieniami tego innego układu zbiorowego pracy.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1072/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wspólnych zasad dostępu do rynku międzynarodowych przewozów drogowych (Dz.U. 2009, L 300, s. 72).

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793.

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 22964106